

Wulffers

en de zaak van...

de vermoorde onschuld

Dick van den Heuvel en Simon de Waal

Uitgeverij Mozaïek, Zoetermeer

Ontwerp omslag Studio Jan de Boer, Amsterdam

Illustratie omslag Hollandse Hoogte, Amsterdam

ISBN 978-90-239-1039-8

NUR 331

© 2004 Uitgeverij Mozaïek, Zoetermeer

Meer informatie over deze roman en andere uitgaven van Mozaïek vindt u op
www.uitgeverijmozaiek.nl

Alle rechten voorbehouden

Deze uitgave is gebaseerd op de 1e druk met ISBN 90-239-9114-1

De televisieserie Missie Warmoesstraat van Metropolis Media (uitgezonden door de EO) biedt spannende politieverhalen uit de brandhaarden van Amsterdam.

In de Wulffers-serie worden ze gebundeld en gedrukt – net zo spannend, maar beter hanteerbaar!

Over de sloot hing die ochtend witte damp, resultaat van het vocht van de nacht en de warmte van de eerste zon. De mist kroop op tegen de oevers en hield daardoor het lichaam van Daniela van Stee nog even uit het zicht van toevallig passerende fietsers, op weg naar hun werk hier in de buurt. Die hadden zo vroeg toch al geen zin om van het landschap te genieten; altijd nét te laat van huis weggegaan, altijd nét te veel haast om op tijd te komen. Er woonden hier geen mensen, dus liep er geen man met hond. Ontzielde lichamen worden meestal gevonden door hondenbezitters, of anders door kinderen die hun verdwaalde voetbal zoeken. Kinderen speelden hier niet. Hier werd uitsluitend gewerkt, want dit was bedrijventerrein.

Het was dan ook pas rond een uur of negen toen Oscar Determeijer haar zag, en ook dat was alleen maar door toeval. Zijn band knapte en dat terwijl hij zijn fiets twee dagen eerder nog helemaal had laten nakijken door de fietsenmaker. Hij had zich bij die gelegenheid een bandenplaksetje laten aansmeren dat in een keurig etuitje aan zijn zadel hing. Het nieuwe pompje was nog niet gestolen in de fietsenstalling van Otarius en Co, waar hij de boekhoudafdeling leidde. Hij zuchtte diep, klaagde niet, en ging naar de sloot om water te halen. Toen hij daar stond, besepte hij dat hij geen teiltje of iets anders had om water in te doen om de band in onder te dompelen.

‘Wat moet je nou met bandenplakspullen als je geen teiltje hebt?’ zei hij hardop. Hij schoot in de lach toen hij bedacht dat hij dus voortaan onder zijn snelbinder een pannetje moest meenemen. Net toen hij besloot om zijn vrouw te bellen en te vragen of zij hem en zijn fiets wilde komen halen, zag hij verderop een stuk stof liggen. Op dat moment dacht hij nog niet aan een lichaam van een meisje, gewurgd en verkracht, dood dus. De wereld was – zo vroeg in de ochtend – te vriendelijk om er geweld bij te bedenken. Tien stappen verder was hij uit die droom.

Ze lag er weinig gracieus bij. Ze had gevochten, en verloren. Haar ogen stonden wijd open, haar benen lagen uit elkaar. Ze was niet helemaal naakt, er waren stukken van haar kleren afgescheurd. Net genoeg om de beroerde misdaad te kunnen plegen. Om haar hals zat haar bh, haar gezicht was

blauw... vooral haar lippen. Haar ogen puilden uit. Hij kon niet anders dan huilen toen hij haar zag. Hij kende haar niet en vond het een verschrikkelijk idee dat zij gevonden moest worden door een vreemdeling. Hij pakte zijn mobiel, draaide het nummer van de politie en vertelde over zijn vondst. Hij wist niet precies waar hij was, maar beschreef zijn route en de plek zo ongeveer. Hij werd ongeduldig toen ze hem vroegen of hij een huisnummer kon zien.

‘Kom nou maar hierheen, ik wenk wel of zoiets. Ik ga hier niet weg!’

Rechercheur Peter Hermans bleef op eerbiedige afstand staan van de plaats delict. De eerste uren na de vondst van een misdrijf is zo’n plek voorbehouden aan de Technische Recherche. Mannen en vrouwen in witte en vooral steriele maanpakken liepen met hun koffers rond het lichaam van Daniela om élk spoor van het misdrijf te verzamelen. Er werden tientallen – nee, honderden – foto’s gemaakt. Even verderop lag haar fiets, afgezet met rood lint zodat niemand het omvergetrokken rijwiel zou aanraken.

Oscar Determeijer had er tijdens het wachten op de politie in zijn hoofd een monument van gemaakt. Hij vond het net een modern beeldhouwwerk, dat metaal in die vreemde toestand, het stuur half in de aarde getrokken, het pedaal omhoog. Zijn eigen fiets stond boven, keurig tegen een lantaarnpaal, met een lekke band.

‘U hebt haar gevonden?’ vroeg Peter Hermans.

Hij knikte.

‘Kunt u beschrijven wat u zag?’

‘U kunt toch kijken,’ zei Determeijer. Hij was woedend vanwege het dode meisje. Hij reageerde kribbig op de politie omdat hij tijdens het wachten had bedacht dat het zĳn kind had kunnen zijn daar beneden. En dat er dus geen heldhaftige politie was die het leven van zijn geliefden in dit ondermaanse beschermde.

‘Was de situatie precies zo als wij hem hier aantreffen?’

‘Wat had ik er dan aan moeten veranderen? Dat meisje is dood, dat zag ik zo. Ik heb jullie gebeld en ik heb staan wachten. Ik wil het liefste naar huis.’

‘Wij brengen u zo.’

‘Mijn vrouw is onderweg. Weet u misschien wie het is?’

‘Nee, de Technische Recherche is nog bezig. Wilt u met iemand praten?’

‘Met wie zou ik moeten praten? Ik heb het niet gedaan! Ik heb haar gewoon hier gevonden. Zoals ze daar ligt, zo heb ik haar gevonden.’

‘Misschien hebben we later in het onderzoek nog vragen voor u.’

‘Ik heb alles gezegd wat ik te zeggen had. Ik heb haar gevonden. Ze lag daar. Ze is vermoord. Ze is gewurgd. Dat zie je zo... daar heb je geen Technische Recherche voor nodig.’

‘Misschien bent u in shock, dat is heel gewoon voor iemand die zoiets moet meemaken. Het is misschien goed als u contact opneemt met uw huisarts.’

‘Man, ga heen! Shock! Doe normaal. Ik heb gewoon een dood meisje gezien, ja. En daar ben ik... ben ik...’ Hij wilde ‘verdrietig’ zeggen, maar die vlag dekte de lading niet. ‘Boos’ was het woord ook al niet, dus stakte zijn zin en huilde hij.

‘Ik laat iemand komen,’ zei de rechercheur en belde naar zijn bureau.

‘Mijn naam is Wulffers, Cas Wulffers. Ik ben politiepastor.’ Hij had de getuige zien zitten tegen de lantaarnpaal met zijn fiets. Zijn vrouw was intussen gekomen, met haar stationcar. Ze toonde zich erg bezorgd, zat naast hem, had hem over het gezicht gestreeld, maar hij had haar hand weggeduwd. Ze had het maar zo gelaten.

‘Hij wil hier niet weg,’ zei ze. Ze keek hem wanhopig aan.

‘Ik ga niet weg,’ zei Oscar vastbesloten. Hij keek schuin omhoog naar de man met het leren jasje en het open overhemd. Zijn haar zat in de war, hij had pafferige wangen, een Brabants accent en lichte ogen. ‘Hebben ze nou ook al dominees bij de politie?’

‘Ik ben hulpverlener,’ legde Wulffers uit.

‘Hulp komt te laat. Ze is dood.’

‘Hebt u een auto?’ vroeg hij aan de vrouw. Ze knikte. ‘Dan gaan we naar huis.’

‘Ik kán niet naar huis!’ zei Oscar woedend. Hij stond op. ‘Dat meisje daar beneden heeft ouders, en die zijn er niet. Die weten nog niet dat hun kind dood is. Ze heeft er recht op dat iemand die van haar houdt, die om haar geeft bij haar is. En voorlopig hangen d’r alleen maar koude politiemannen in witte pakken om haar heen. Ik ben de enige die iets om haar geeft en ik weet niet eens wie het is.’

‘U kunt hier niets doen!’

‘O nee? En jullie wel? Wat kunnen jullie dan precies doen, met jullie vergrootglazen en plastic zakjes? Een moordenaar vinden? Lost dat alles op? Moordenaar gevonden, klaar is de politie! Het gaat om dat meisje.’

‘Het gaat mij ook om dat meisje. En het gaat mij om u. Het is hier koud. U heeft het beste gedaan dat een getuige kan doen. U heeft ons hierheen gehaald. En wij weten wat wij hier moeten doen.’

‘Waarom zie ik die ouders dan niet? Ik ben hier al een uur. Nog steeds geen ouders! Waar zijn die mensen? Ze hadden hier al lang moeten zijn. Die hebben gebeld vanochtend... naar jullie. Dat hun dochter weg is. Je kunt toch één en één bij elkaar optellen, of niet soms?’

Cas knielde naast hem neer. Hij legde een hand op de schouder van de man.

‘U heeft kinderen?’

‘Ja,’ zei Oscar. ‘En die leven. Want ik heb mazzel.’

‘Het beste dat u voor dat meisje kunt doen, is er voor zorgen dat uw eigen kinderen een goed leven leiden.’

‘En dat meisje dan...’

‘Juist, vanwege dat meisje!’

Oscar Determeijer keek in het gezicht van de politiepastor. Hij fronste, want in de lange ochtend waren dit de eerste woorden die er toe deden. Wulffers zag dat hij luisterde.

‘Voor onze slachtoffers en hun stoffelijk overschot hebben we de beste zorg. Maar de levenden moeten verder. En voor hen hebben we onze steun. Ik wil graag dat u naar huis gaat.’

‘Ik zal dit nooit vergeten. Dat beeld van dat meisje... ’

‘Waarom zou u het vergeten? Het is een treurig, intens treurig beeld. Dat besef ik. Maar uw kinderen leven... Ze hebben recht u te zien.’

Hij liet zich overeind helpen. Zijn vrouw legde, geholpen door Cas, de fiets in de achterbak van de stationcar.

‘Als ik vanochtend geen lekke band had gehad, was mijn leven gewoon gladjes verder gelopen.’

‘Misschien heeft het zo moeten zijn,’ zei Cas.

‘Voor mij hoeft het niet.’

‘Ze is niet gevonden door zomaar een getuige, maar door iemand die er iets om geeft. Dat vind ik mooi.’

Oscar kon zijn tranen niet bedwingen na de woorden van de politiepredikant. Hij liet zich gedwee op de bijrijderplaats zetten en snikte toen zij wegreed. Hij had zich groot gehouden in de twintig minuten dat hij alleen met het overleden meisje was. Vanaf dat moment was zijn wereld ingestort.

‘Ze heeft een bibliotheekkaart bij zich, vijftig euro, en een pinpasje. We hebben vanochtend een melding gekregen van de vermissing van Daniela van Stee. Er moet nog een positieve identificatie plaatsvinden, maar ga er maar van uit dat ze zo heet,’ zei Peter Hermans toen Cas afdaalde naar de sloot. De Technische Recherche was klaar. Hermans zelf had nog even naar het lichaam mogen kijken; nu werd het afgevoerd naar de afdeling pathologie waar het verder werd onderzocht op sporen.

‘Gaan we naar die ouders toe?’ vroeg Wulffers.

‘Van alle politieklassen vind ik dat altijd de smerigste,’ erkende Peter. ‘Aan ouders vertellen dat ze de begrafenis van hun kind moeten gaan regelen. Dan haat ik mijn werk.’

‘Hebben we een adres?’

Hermans knikte maar bleef staan. Hij schudde zijn hoofd.

‘Er is iets?’ vroeg Wulffers.

‘Dit hier is een bedrijventerrein. Waar je ook kijkt, overal bedrijven. Als je deze weg uitfietst kom je, in pakweg tien minuten, in Dogerdam.’

‘Daar wonen de ouders van dit meisje?’

‘Ja.’

‘En?’

‘En... op pakweg tien minuten is asielzoekerscentrum Gladiatorweg. Pal aan deze fietsroute. Verder is hier niets.’

Cas Wulffers sloot zijn ogen. Hij wist dat er snel een verdachte zou zijn. Alleen al vanwege heersende vooroordelen.

Dogerdam had zich tot nu toe kunnen verzetten tegen de uitbreidingsplannen

van de stad. Hoewel de industrie langzaam maar zeker terreinwinst boekte, leek het dorpje onder de rook van de stad zijn landelijkheid nog te kunnen behouden. Het bestond voor een groot deel uit een lint van huizen aan een weg, met precies halverwege die weg een plein met een kerk, een supermarkt, een patatkraam en een bushalte. En er was een kroeg die open werd gehouden met subsidie. Daar was elk jaar weer strijd over in de raad, maar het idee dat het enige sociale trefcentrum – boven de kroeg was een zaaltje voor de amateurtoneelvereniging – zijn poorten moest sluiten, hield de gemoederen enigszins bedaard en de kroeg in stand. De meeste huizen waren vrijstaand. Ook hier was een sloot die de huizen gescheiden hield van de weg. Er was per huis een bruggetje naar het tuinpad. Veel lommerrijk groen links en rechts langs de weg, dat het hele dorp een soort beschutting gaf.

Wie in Dogerdam woonde, was niet van de grote stad. Er waren plannen om van het dorpje een stadsdeel te maken, maar de gemeente had zich daar met hand en tand tegen verzet. Dogerdam had zijn eigen geschiedenis, en vooral zijn eigen cultuur. Al sinds een jaar of dertig hield het dorp er zelfs een eigen archivaris op na die bezig was de historie tot de eerste schermutselingen terug te vinden en op schrift te zetten. Hij bracht boekjes uit die bij eerste lezing uit elkaar vielen omdat ze slecht ingebonden waren. En slecht gedrukt want de inkt liep door bij het minste vocht. De geschiedenis van Dogerdam verwaterde, dat wist iedereen, alle amechtige pogingen om in het dorp iets van identiteit vast te houden ten spijt.

Er hing een sfeer van vriendelijkheid; de huizen hadden namen die vertelden dat het bezit verworven was door werk en gebed. In een land waar het eindeloos kan regenen, hielden ze namen vol als ‘Huize Sonnestraal’ en ‘Lentebloezem’. Onderwijzer Mullens van basisschool ’t Kamp had de bewoners wel eens gewezen op het foute gebruik van de z en de s, maar niemand had behoefte om de namen te wijzigen. Het bleef Sonnestraal en Lentebloezem.

De Dogerdamsestraatweg was het verlengde van de Gladiatorweg uit de stad. De bus kon rechtdoor rijden en was binnen tien, vijftien minuten waar hij wezen moest. Van hieruit was de aanval van de stedse bedrijvigheid goed te zien. Voormalige akkers hadden een bouwbestemming gekregen en de fabriekshallen kwamen als reuzenvoeten naar het dorp toe gestapt. De moderne tijd had geen ontzag voor landelijkheid. Cas zag het allemaal toen hij uit de wagen van Peter stapte, die in de berm voor nummer 14 werd geparkeerd. Hij ging achter de stevige rechercheur aan, over het grindpad dat

onder zijn voeten kraakte, tot aan de voordeur.

Peter drukte de bel in – een snerpend geluid, alsof het de doodsmelding al deed. Een vrouw van iets over de veertig deed open, te snel, met te veel verwarring, te veel angst. Peter Hermans wist dat hij niet veel hoefde te zeggen. Het zien van een vreemdeling met een bezorgde blik vertelde meestal al voldoende. Toch zouden er woorden nodig zijn om het nieuws concreet te maken.

‘Mevrouw Van Stee? Mijn naam is Hermans, ik ben van de recherche. U bent de moeder van Daniela van Stee?’

De vrouw schudde haar hoofd. Ze zei niets, keek om, alsof ze hulpeloos was en steun verwachtte. Haar ogen gingen heen en weer, ze keken niets en niemand aan. Alsof ze houvast zochten, een strohalm, maar niks konden vinden.

In de gang werd een andere gestalte zichtbaar. Het was een meisje dat naar haar moeder ging. Even daarna kwam er een tweede meisje en uiteindelijk zag Peter op het einde van de gang een man staan die niet naar de deur ging en alleen maar wachtte.

‘Ik heb slecht nieuws voor u. Wij hebben reden om aan te nemen dat wij het lichaam van uw dochter hebben gevonden.’

De vrouw huilde, viel tegen haar andere dochter aan. De man, achter in de gang, maakte zich los uit het duister en liep, duidelijk mank, naar de voordeur.

‘Reden om aan te nemen?’

‘Ik moet u vragen mee te gaan naar de afdeling pathologie. Ik besef dat het heel zwaar is, maar u zult haar moeten bekijken. Er is in dit geval een positieve identificatie nodig.’

‘Hoe is ze... een ongeluk?’ stamelde de vrouw.

‘Het slachtoffer is vermoord, gewurgd.’

Cas Wulffers had respect voor zijn jongere collega. Hij deed het allemaal zakelijk, precies zoals de boekjes voorschreven. Hij stelde zich voor, zodat niet in het ongewisse bleef wie deze treurige mededeling kwam doen. Hij vroeg wie hij voor zich had en pas na bevestiging deelde hij met enige zorgvuldigheid mee dat er zich een verdrietig feit had voorgedaan.

‘Dus jullie weten het niet zeker. Het kan haar ook níet zijn.’

‘Uw dochter is vermist.’

‘Het is haar niet.’

‘Ze droeg een bibliotheekpas bij zich met haar naam.’ Peter Hermans had de gang in gekeken en had fotoportretjes van de meisjes gezien. ‘Ik heb haar gezien, u heeft daar foto’s van uw dochter hangen. Ik weet vrijwel zeker dat zij het is.’

‘Vrijwel! Vrijwel... dat is niks. Dat stelt niks voor,’ schreeuwde de man woedend. Hij wilde Hermans te lijf gaan met de stok waar hij op leunde, maar zijn dochter greep in.

‘Het heeft geen haast,’ zei Cas. ‘Misschien kunnen we binnenkomen? Ik wil graag met u praten.’ Peter bleef staan en Cas passeerde hem. Hij pakte de hand van de man die wilde slaan en zag hoe rood zijn ogen waren. Hij nam hem mee de woonkamer in.

Het jongste meisje heette Cynthia, was zestien jaren jong en had de moed opgevat om koffie te zetten voor de gasten. Ze moest minstens zo ontredderd zijn als de anderen in de kamer, maar je zag dat zij in deze situatie het sterkst in haar schoenen stond. Ze had een brutaliteit die, op het eerste gezicht, ongekend was in het patriarchale gezin Van Stee. Cas schatte dat ze vaak overhoop lag met haar vader. De manier waarop ze gevraagd had ‘wat de heren in hun koffie hadden’ en hoe ze naar de keuken ging om een en ander te zetten, liet zien wie ze was. Een sterke persoonlijkheid, in karakter al veel ouder dan haar werkelijke leeftijd.

De andere dochter, Annemarie, was iets ouder dan twintig en zat op de leuning bij haar moeder die met straffe nek en waterige ogen naar buiten staarde. Ze leek verdwenen van deze wereld, een onmogelijke poging ondernemend om aan gene zijde te zoeken naar haar kind. Ze leek naar de horizon te staren, in de hoop dat ze daaroverheen zou komen aanwandelen, met een glimlach en met een handgebaar van ‘waar maken jullie je zorgen over... hier ben ik weer’.

Daniela kwam niet meer.

De lage stoel bij de haard, recht tegenover de televisie, was het toevluchtsoord voor de moeder die het ongeloof in de ogen had staan. De dood had blijkbaar nog nooit zo meedogenloos toegeslagen in dit gezin. Bij het raam aan de voorkant stond een eettafel, waar Anton van Stee zijn dagen sleet. Cas was met hem het gesprek begonnen en hij had intussen gehoord dat

de heer des huizes vijf jaar eerder van een bouwsteiger was geklapt en daarbij een heup had gebroken. De breuk was niet goed genezen en sindsdien liep hij in de WAO.

‘Ik ben nog geen vijftig en ik loop als een bejaarde,’ zei hij. ‘’t Is allemaal straf. Geluk is ons niet beschoren. Je kunt nog zo op die kinderen letten; het gebeurt je in een oogwenk... als je even niet kijkt.’

Cas liet hem praten. Hij wist dat dit niet het ogenblik was om te relativieren. Later zou hij wellicht kunnen wijzen op die twee levende dochters vol toekomst, een reden om de draad weer op te pakken. Nu was er alleen maar verdriet.

Cynthia bracht de koffie rond.

‘Ik wil mijn zoetjes,’ zei de man.

‘Ik pak ze zo,’ zei ze.

‘Je had ze meteen mee kunnen nemen.’

‘Ze komen er zo aan.’

‘Nou moet je nog een keer lopen. Ik pak ze zelf wel.’

Met moeite stond hij op, demonstratief kreunend over zijn pijnlijke heup.

‘Ik pak ze,’ zei Cynthia. ‘Ga nou maar zitten.’

‘Jij hoeft die toon niet tegen mij aan te slaan. Ik ben je hondje niet. Jij hoeft voor mij niks te pakken. Dat kan ik zelf wel.’

‘Anton, alsjeblieft.’ De stem van zijn vrouw was wee en smekend.

‘Ze kan er toch even aan denken! Ze denkt nooit aan iets.’

Cynthia was wijs, zag Cas. Ze sloot haar ogen even om de woede binnen te houden, bracht koffie bij Peter en bij haar moeder. Ze zette het blad neer en liep naar de keuken om de zoetjes voor haar vader te halen. Ze was snel, veel sneller dan hij met zijn slechte heup ooit kon zijn. Hij kreeg zijn zoetjes. Het was een ruzietje om niets geweest en Cas hoorde hoe de woorden waren ingesleten. Niet een ruzie vanwege het verdriet van vandaag, maar één door het chagrijn van de jaren. Een man in de WAO, met de stem van een bootwerker, een zware autoriteit waar niemand zich tegen durft te verzetten. Zo werd er waarschijnlijk elke dag geschreeuwd in dit troosteloze, treurige huis, waar de uitzichtloosheid tot levensthema was verheven.

‘Ik moet u wat vragen stellen,’ zei Peter plotseling.

‘Had ze daar wat te zoeken?’ doorbrak de vader de inzet van de rechercheur.

‘Pardon?’

‘Waar ze vermoord is. Wat had ze daar te zoeken? Wat voor plek was dat?’

‘Het was bij een sloot, aan de Gladiatorweg. Ze is van haar fiets getrokken. We noemen dat een geweldsdelict.’

‘Is ze verkracht?’

‘Helemaal duidelijk wordt de toedracht pas als de patholoog zijn werk heeft gedaan.’

‘Gaan jullie snijden? Hè! Gaan jullie snijden in mijn meisje? Jullie blijven met je fikken van d’r lijf af. Hebben jullie dat begrepen? Er wordt niet in mijn meisje gesneden.’

Peter Hermans stond op en liep naar de tafel.

‘Er gebeurt niets zonder uw toestemming. Wat we nu doen, is sporenonderzoek. We kijken of de dader sporen heeft achtergelaten. Bij een verkrachting kan dat sperma zijn. Aan de hand van dat sperma kunnen we een DNA-profiel samenstellen. Maar zover zijn we niet.’

‘Ze was thuis.’

Er viel een stilte. Anton van Stee had zijn woorden gezegd, zoals op zondag de bel van de kerk klinkt. Brons, diep, ver dragend, definitief.

‘Wanneer?’

‘Vannacht. Ze was vannacht thuis.’

‘Ze was vannacht niet thuis,’ zei Nicole, de moeder van Daniela.

‘Ik zeg je dat ze thuis was!’ Hij sloeg met zijn stok op tafel. Cynthia keek naar hem, haar ogen als zwarte kooltjes en toch vol vuur. Hij hoefde zijn stok niet naar een van hen te richten; dan zou ze ingrijpen... Cas zag het. Het oudere meisje, Annemarie, streelde haar moeder.

‘Ze weten het toch wel.’

‘Ze weten niets. Ze weten niet eens of het onze dochter is.’

‘Anton! Alsjeblieft.’

‘Mijn dochter is de hele nacht thuis geweest. Ze is niet weggeweest. Ze gaat niet weg als ik dat zeg!’

‘Dus is ze vanochtend vroeg vertrokken?’

‘Ja.’

‘Ze was weg, vannacht,’ probeerde de moeder nogmaals.

‘Spreek me niet tegen, vrouw!’ zei hij. De klank in zijn stem was er een die vele jaren maar vooral generaties terug ging. In Brabant had Cas oudere mannen wel eens zo horen praten, tachtig, negentig jaar oud. Ze waren het hoofd van een gezin en hun wil was wet. Ze waren koningen op de vierkante meters van hun huis. Ze vroegen niets maar gaven bevelen. Niemand zag ooit een blik van liefde in hun ogen. Van dat soort vaders werd niet gehouden, ze werden gehaat en een jeugdlang gedoogd. Ze terroriseerden hun kinderen tot ze onder hun vleugels wisten weg te komen. Pas als de vaders dement of seniel waren, kwamen de dochters terug om ze te verschonen. Dat was waarop de kinderen wachtten; het moment dat de natuur hen vernederde tot wat ze werkelijk waren... zielige hoopjes teleurgestelde mens.

Deze man was de vijftig nog niet gepasseerd maar leefde een gewonde dictatuur van vele jaren her. Het interieur van het huis zag er ook zo uit. In de moderne wereld kwamen dit soort huiskamers niet meer voor. Een wandmeubel met een veel te grote televisie, gepolitoerde bijzettafeltjes, plantjes in rieten mandjes aan het raam, vitrage met een werkje en donkere overgordijnen, een kleedje over de tafel. Alles versleten, alles armoedig, alles gekregen van mensen die het niet meer nodig hadden. Oud en aftands.

De oudste dochter viel niet op in dit interieur, haar kleding had zich aangepast. Annemarie leek te zijn gebogen voor de dictator, waarschijnlijk om de lieve vrede. Ook de moeder kleepte zich volgens de voorschriften van het postorderbedrijf waar ze op afbetaling kochten. Het spijkerjack van Cynthia brak met die cultuur. Het was een gezin met veel problemen, en niet alleen vanwege de dood van één van hen.

‘We kunnen alleen iets doen als u ons de ware toedracht vertelt,’ zei Hermans.

‘Ik heb haar gezegd dat ze niet naar buiten mocht. En in mijn huis houden mijn dochters zich aan dat soort voorschriften.’

Er viel een stilte.

‘Uw vrouw...’

‘Mijn vrouw weet niet wat ze zegt. Die is in de war. Ze heeft net gehoord dat haar dochter is vermoord. Dan zeg je dingen die helemaal niet kloppen. D’r klopt niks van wat ze zegt. Ze was thuis en daarmee basta.’

Wanhopig keek de vrouw naar de politiemannen.

‘Niet iedereen hoeft mee naar die identificatie,’ zei Wulffers plotseling. ‘Ik neem aan dat u uw dochter wilt zien,’ zei hij tegen de vader, die wegkeek.

‘Ik wil wel mee,’ zei Cynthia.

‘Je denkt dat ik het niet alleen af kan? Ik kan dat prima af!’

‘Misschien moet jij thuis blijven,’ zei ze brutaal, en tegen de politiemannen: ‘Ik ben minderjarig, dus misschien moet mijn zus mee?’

‘We gaan allemaal,’ besloot de vader en stond op. ‘Dat heb ik zojuist besloten.’

‘Ik laat nog een wagen komen,’ zei Hermans.

Cas stapte in de tweede wagen en Cynthia klom naast hem op de achterbank. Jorus de Kuijper, de jongste agent van het bureau, was hem komen halen. Hij zat voorin, een beetje als de hofchauffeur. Hij zag hoe Anton, Nicole en Annemarie in de eerste wagen stapten. Hij beseftte dat Wulffers nog even moest praten met Cynthia. Hij hoefde weinig moeite te doen om het gesprek op gang te brengen.

‘Ze is vannacht wezen stappen,’ zei Cynthia meteen nadat ze de deur had dichtgetrokken. ‘Gisteravond enorme ruzie, want zij wilde gaan maar ze mocht niet. Hij heeft haar geslagen met zijn stok. Een paar keer, dus als u wonden of blauwe plekken vindt... dan komen ze daar van.’

‘Is hij... zo beschermend?’

‘Beschermend? Nee. Hij is een tiran. Hij denkt dat hij nog altijd de baas is. Op grond van niks. Hij heeft geen werk en hij kan ook nooit meer werken. Hij kan helemaal niks meer. We moeten hem elke avond z’n bed in hijsen, want zelfs dát kan hij niet meer. Iedereen pikt het maar. Behalve ik.’

‘En Daniela?’

‘Ach...’ Ze zweeg. Jorus startte de wagen en reed achter Hermans aan. Wulffers keek naar het meisje, dat naar buiten staarde. Het scherpe zonlicht viel naar binnen. Ze staarde naar de horizon en hij zag dat ze verlangde naar

de dag dat ze in alle vrijheid haar vleugels kon uitslaan. Ze zou wegvliegen, ver weg, en het nest verlaten. Vooral omdat het nest aan te veel verdriet herinnerde. Al dat verlangen zat opgesloten in die ene blik.

‘Zo kom je nooit weg,’ zei ze. ‘Ze kreeg ruzie, ze zei: ‘Ik ga toch’. Hij zei: ‘Je gaat niet, of ik sla je helemaal aan gort’. En toen ging ze huilend naar haar bed. Hij zei tegen mij: ‘En reken er op dat het voor jou niet anders is’. Ik heb hem alleen maar aangekeken. Ze is uit haar raam geklommen, makkie. Je kan zo via het platje van de schuur naar achteren. Heeft hij niet door.’

‘Je moeder wist het.’

‘Die doet toch niks. Die zegt zeventig keer per dag: ‘Anton!’ alsof ze hem bezweert. Hij slaat haar ook, als het moet. Hij slaat iedereen, behalve mij. Mij slaat hij niet.’

‘Waarom niet?’

‘Omdat hij weet dat ik terugmep, als het moet. Ze was gewoon gaan stappen, meneer Wulffers. Ze drinkt niet, ze haalt geen rottigheid uit, wat is daar nou op tegen? Een beetje dansen! Als ik maar even kan, als ik een baan heb of zo, dan ben ik weg. Het is net een gevangenis.’

Hij keek naar haar, toen naar de wagen voor zich. En hij besepte dat hij niet zomaar de waarheid zou achterhalen... laat staan een moordenaar zou vinden.